

Μάρλεν Μούλιου

Επίκουρη καθηγήτρια Μουσειολογίας

Διεύθυνση: Πανεπιστήμιο Αθηνών, Φιλοσοφική Σχολή, Τομέας Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης, Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου, 15784 Αθήνα (Κυψέλη 406, 4^{ος} όροφος)

Τηλέφωνο: 210 727 7569

Email: mmouliou@gmail.com mmouliou@arch.uoa.gr

URL: <https://uoa.academia.edu/MARLENMOULIOU>

Κύριοι τομείς ενδιαφερόντων: Μουσειολογία, θέματα οργάνωσης, ερμηνείας και έκθεσης αρχαιολογικών και ιστορικών συλλογών σε μουσεία, ιστορία και σύγχρονη λειτουργία των μουσείων πόλεων, πανεπιστημιακή πολιτιστική κληρονομιά, μουσειακές συλλογές-μουσειακά αντικείμενα και οι επισκέπτες μουσείων, επαγγελματισμός στα μουσεία, πιστοποίηση μουσείων, αρχαιολογία και τοπικές κοινωνίες, συστημική θεωρία και μουσειολογία, μουσειακή αγωγή κ.ά.

Σπουδές

Σπούδασε Αρχαιολογία και Ιστορία της Τέχνης στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (1986-1990). Με υποτροφίες του Κοινωφελούς Ιδρύματος Α.Σ. Ωνάσης, του Ιδρύματος Λίλιαν Βουδούρη και της Βρετανικής Ακαδημίας μετεκπαιδεύτηκε στο Τμήμα Μουσειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου του Leicester της Αγγλίας, όπου απέκτησε Master of Arts στη Μουσειολογία (1992) και στη συνέχεια Doctorate of Philosophy στο ίδιο γνωστικό αντικείμενο εκπονώντας διατριβή με τίτλο *The writing of Classical Archaeology in Post-war Greece; The case of museum exhibitions and museum narratives* (έτος απονομής τίτλου, 1997).

Επαγγελματική πορεία

- Υπότροφος του Fullbright Visiting Scholar Program (Greece) για το ακαδημαϊκό έτος 2023-24 για την διεξαγωγή έρευνας με έδρα το Παν/μιο της Νέας Υόρκης, Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Μουσειακών Σπουδών.
- Τον Μάιο του 2019 εξελέχθηκε στην θέση Επίκουρης Καθηγήτριας Μουσειολογίας στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου.
- Από το 2022 και εξής σχεδίασε και διδάσκει την Θεματική Ενότητα ΤΕΠ55 στο πλαίσιο του ΠΜΣ «Τέχνες, Πολιτιστική Κληρονομιά, Αναπτυξιακές Πολιτικές» του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου
- Τον Δεκέμβριο του 2020 έως την συμπλήρωση της θητείας της το 2022 ορίστηκε Επικεφαλής της Κριτικής Επιτροπής του European Museum Forum η οποία βραβεύει ετήσια τα καλύτερα μουσεία της

Ευρώπης. Ως κριτής συμμετείχε στην Επιτροπή από το 2016 έως το 2022 συμπληρώνοντας δύο συνεχείς θητείες.

- Τον Φεβρουάριο του 2013, διορίστηκε Λέκτορας Μουσειολογίας στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου. Από το 2013 και εξής διδάσκει μαθήματα μουσειολογίας σε προπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος, ενώ στους μεταπτυχιακούς φοιτητές του Διατμηματικού Προγράμματος Μουσειακών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου διδάσκει ήδη από το 2002 και είναι υπεύθυνη για την εποπτεία πολυάριθμων μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών.
- Από το 2022, συμμετέχει στο Ερευνητικό Πρόγραμμα KA2 Erasmus+: Service-Learning. Intersectoral Collaboration Practices for the development of students' soft skills and socially engaged universities (2022-2024), ως Συντονίστρια του WP2 Mapping , data design and analysis of current SL implementation practises existing in each partner university
- Από το 2019 και εξής ορίσθηκε Υπεύθυνη Συντονίστρια από πλευράς του ΕΚΠΑ των Ανοικτών Εργαστηρίων Open Labs) στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Συμμαχίας Πανεπιστημίων CIVIS. <https://civis.eu/en>. Μεταξύ άλλων, οργάνωσε το Πρόγραμμα «Πολιτιστικοί οργανισμοί, μουσεία, άνοια και ενδυνάμωση δεξιοτήτων» (2021-2022)
- Από το 2016 έως το 2018 ορίσθηκε Επιστημονική Υπεύθυνη του Διατμηματικού Προγράμματος Μουσειακών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου.
- Μέλος της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής του Διατμηματικού Προγράμματος Μουσειακών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου (2013 και εξής).
- Από τον Ιούλιο του 2016 ανέλαβε καθήκοντα αναπληρώτριας Προέδρου του UNIVERSEUM European Heritage Network.
- Από το 2016 έως σήμερα συν-συντονίστρια του Διεθνούς προγράμματος *Migration:Cities (im)migration and arrival cities* της Διεθνούς Επιτροπής Συλλογών και Δράσεων των Μουσείων Πόλεων (ICOM-CAMOC).
- Από το 2015 και εξής είναι υπεύθυνη των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δράσεων Δημόσιας Αρχαιολογίας στο πλαίσιο της πανεπιστημιακής ανασκαφής του ΕΚΠΑ στη θέση Πλάσι του Μαραθώνα,
- Από τον Φεβρουάριο του 2015 έως τον Ιούλιο του 2016 διατέλεσε Πρόεδρος της Διεθνούς Επιτροπής Συλλογών και Δράσεων των Μουσείων Πόλεων του Διεθνούς Συμβουλίου Μουσείων (ICOM-CAMOC), ενώ προηγούμενα από το 2010 έως το 2015, είχε διατελέσει Γενική Γραμματέας και Ταμίας της ίδιας Επιτροπής.
- Μέλος της Επιτροπής του Μουσείου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου (2014 και εξής).
- Συντονίστρια του Ταχύρρυθμου δίμηνου Προγράμματος Προγράμματος Κατάρτισης Ξεναγών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (2014, 2015).
- Από το 1997 έως το Φεβρουάριο του 2013, εργαζόταν ως αρχαιολόγος-μουσειολόγος στο Υπουργείο Πολιτισμού (ως ωρομίσθια κατά το διάστημα 1997-2006 και ως συμβασιούχος αορίστου χρόνου με οργανική θέση από το 2006 και εξής), στο Τμήμα Μουσείων της Διεύθυνσης Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων αρχικά και από το 2003 και εξής στη Διεύθυνση Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων. Τα καθήκοντά της ήταν πολυποίκιλα και περιλάμβαναν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:
  - Αξιολόγηση, σχεδιασμό και υλοποίηση μουσειολογικών μελετών.
  - Καθορισμό θεσμικής διαδικασίας για την ίδρυση και αναγνώριση μουσείων με βάση το πλαίσιο του Νόμου 3028/2002.

- Χειρισμό θεμάτων για τη λειτουργία δημοσίων αρχαιολογικών μουσείων αρμοδιότητας Εφορειών με έδρα τις Περιφέρειες Δ. Μακεδονίας, Ηπείρου, Κερκύρας, Κυκλάδων, Δωδεκανήσου, Θεσσαλίας, Μεσσηνίας και Ηλείας (1997-2007), Αττικής και Αιτωλοακαρνανίας (2011-2013).
- Χειρισμό θεμάτων επαναπατρισμών ελληνικών αρχαιοτήτων από το εξωτερικό, δίωξης αρχαιοκαπηλίας και εφαρμογής διεθνών συμβάσεων για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς (2008-2010).
- Εκπροσώπηση του Υπουργείου Πολιτισμού στην Ομάδα Εμπειρογνομόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Δ/ση Παιδείας και Πολιτισμού) για την «Κινητικότητα των Συλλογών» κατά τη διετία 2009-2010, με ενεργή ερευνητική δράση στις υπο-ομάδες για τη διερεύνηση α) του θέματος της ασυλίας μουσειακών συλλογών και αντικειμένων από κατάσχεση και το νομικό πλαίσιο εφαρμογής του σε όλα τα κράτη-μέλη και β) της προστασίας πολιτιστικών αγαθών από την παράνομη διακίνηση.
- Παρακολούθηση θεμάτων του Εθνικού Αρχείου Μνημείων και Ψηφιακών Δράσεων ως μέλος σχετικής δι-υπηρεσιακής Ομάδας Εργασίας των Γενικών Διευθύνσεων του Υπουργείου Πολιτισμού (2010-11).
- Προετοιμασία θεμάτων αρμοδιότητας του Τμήματος Δημοσίων Αρχαιολογικών Μουσείων και Συλλογών για εξέταση από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο και το Συμβούλιο Μουσείων (1997-2013).
- Διοργάνωση διεθνών και εθνικών επιστημονικών συνεδρίων.
- Επιμέλεια επιστημονικών εκδόσεων.
- Διοργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Σχεδιασμό και παραγωγή Ο/Α υλικού για τις ανάγκες του Υπουργείου Πολιτισμού.
- Συγγραφή επιστημονικών εισηγήσεων και άρθρων.
- Χειρισμό θεμάτων για την εφαρμογή μεγάλων έργων του Οργανισμού Προβολής Ελληνικού Πολιτισμού (όπως για παράδειγμα τη λειτουργία συστημάτων αυτόματης ξενάγησης καθώς και συστημάτων αυτόματης πώλησης εισιτηρίων σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους)
- Μηχανοργάνωση, συγκρότηση, λειτουργία και επιστημονική επεξεργασία ηλεκτρονικού μητρώου Αρχαιολογικών Αποθηκών (2005-2006).
- Συμμετοχή σε πλείστες επιτροπές του ΥΠΠΟ, κ.ά.
- Από το 2002 διδάσκει Μουσειολογία στο Διδρυματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Μουσειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Από το 2002 έως το 2010 δίδαξε Μουσειολογία, ως συμβασιούχος ΠΔ 407/80, στο Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.
- Κατά διαστήματα έχει διδάξει και εξακολουθεί να διδάσκει σε διάφορα άλλα πανεπιστημιακά ιδρύματα της χώρας (Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο).

Μουσειακά έργα

- Επιστημονική σύμβουλος σε διεθνή διεπιστημονική ομάδα για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων μουσειολογικού χαρακτήρα (εκθέσεις, εκπαιδευτικά προγράμματα) στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έργου *Foodprint* που συντονίζει η εταιρεία AnemonProductions, με χρηματοδότηση από το Creative Europe-Cooperation Projects (2021-2023)

- Συμμετοχή στην Επιτροπή ΕΚΠΑ για τον σχεδιασμό επετειακής έκθεσης για τα 100 χρόνια από την Μικρασιατική Καταστροφή στο Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης (2022)
- Σχεδιασμός και εκτέλεση μουσειολογικής μελέτης για την Οργάνωση Μόνιμης Έκθεσης στην Εθνική Βιβλιοθήκη του Κέντρου Πολιτισμού Στ. Νιάρχος με θέμα την ιστορία του χώρου όπου βρίσκεται το κέντρο – Συνεργασία με MONUMENTA (2021-2022)
- Επιστημονική σύμβουλος και ερευνητική συνεισφορά στην Διακαλλιτεχνική έρευνα-πρότζεκτ *Curiositas-Visitations* (2022)
- Συντονισμός-σύνθεση μουσειολογικού σκεπτικού στο πλαίσιο ομαδικής δουλειάς για την ψηφιακή έκθεση με θέμα τις αρχαίες πόλεις-κράτη (ΕΚΠΑ-Ίδρυμα Βουλής, 2021-2022)
- Εποπτεία διενέργειας ερευνών κοινού στο Εθνικό Ιστορικό Μουσείο (2021, 2022)
- Εποπτεία εκπόνησης μουσειολογικών προμελετών για το Μικρό Δίκτυο Αγροτικών Μουσείων Έβρου σε συνεργασία με το Εθνολογικό Μουσείο Θράκης (2021-2022).
- Συμμετοχή στην Ειδική Επιτροπή ΤΟΥ ΕΚΠΑ για τον Σχεδιασμό ψηφιακής έκθεσης με θέμα τον Ιωάννη Καποδίστρια (2022)
- Συμμετοχή στην Επιστημονική Επιτροπή ΤΟΥ ΕΚΠΑ για τον σχεδιασμό ψηφιακής πλατφόρμας για την ιστορία και σύγχρονη παρουσία του ΕΚΠΑ (EKPA estories).
- Συμμετοχή στην ομάδα για τον συνολικό επανασχεδιασμό της έκθεσης του Μουσείου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης (2020 και εξής)
- Συμμετοχή στην ομάδα για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της έκθεσης της Συλλογής Μαρτίνου στο Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης (2019)
- Μέλος Τριμελούς Επιστημονικής Επιτροπής για την πραγματοποίηση μόνιμης έκθεσης στα Προπύλαια, αφιερωμένη στην ιστορία του κτηρίου και του Πανεπιστημίου, έπειτα από απόφαση της Συγκλήτου (2018-19)
- Συντονισμός-σύνθεση μουσειολογικού σκεπτικού στο πλαίσιο ομαδικής δουλειάς για την οργάνωση της έκθεσης «7 Ιστορίες Κεραμικής από τον Άρτα. 16^{ος}-18^{ος} αι», που παρουσιάστηκε στο Μουσείο Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αθηνών (Οκτ.-Νοεμβ. 2018) σε συνεργασία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, της Εφορείας Αρχαιοτήτων Άρτας και του Μουσείου Νεώτερης Κεραμικής – Ίδρυμα οικ. Γ. Ψαρόπουλου
- Συντονισμός-σύνθεση μουσειολογικού σκεπτικού στο πλαίσιο ομαδικής δουλειάς για την οργάνωση της έκθεσης «180 χρόνια Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών: ο θεσμός-οι άνθρωποι» που συνδιοργανώθηκε από το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και την Δημοκρατία και το Ιστορικό Αρχείο του ΕΚΠΑ (2017-2018)
- Εκπόνηση μουσειολογικής μελέτης, σε συνεργασία με την μελετητική ομάδα του αρχιτέκτονα Δημήτρη Θωμόπουλου, στο πλαίσιο του Διεθνούς Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού για το το Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο της Κύπρου (2017, <http://dthomopoulos.com/index/#/newcyprusmuseum/>)
- Εκπόνηση προκαταρκτικής μελέτης Διαμόρφωσης του Αρχαιολογικού Χώρου του Ιερού του Απόλλωνος στην Καρδάμαινα (Κως), σε συνεργασία με τον αρχιτέκτονα-μουσειογράφο Αν. Μανιουδάκη (2017).
- Μουσειολογική επιμέλεια του εποπτικού υλικού της Συλλογής Εκμαγείων του Μουσείου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης της Φιλοσοφικής Σχολής (2015-2016).
- Σχεδιασμός και υλοποίηση εκπαιδευτικών δράσεων στην ανασκαφή του Πανεπιστημίου Αθηνών στη θέση Πλάσι του Μαραθώνα (2015 και εξής).
- Εκπόνηση και υλοποίηση μουσειολογικής μελέτης για τον εκσυγχρονισμό και την αναδιαμόρφωση του Μουσείου Καποδίστρια-Κέντρου Καποδιστριακών Μελετών (περιοχή «Κουκουρίτσα», Κέρκυρα). Το

έργο έχει εγκριθεί και ενταχθεί σε ειδικό πρόγραμμα χρηματοδότησης από την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και θα ολοκληρωθεί το 2015.

- Συγγραφή σεναρίων βίντεο και κειμένων των ψηφιακών εκθεμάτων για το Ψηφιακό Μουσείο της Άνδρου (2014)
- Μουσειολογική επιμέλεια και υλοποίηση (σε συνεργασία με τον αναπλ. καθηγητή κ. Πλ. Πετρίδη) της διδακτικής έκθεσης *Από την Πυθία στην Αθανασία. Όψεις των Πρωτοβυζαντινών Δελφών* στο Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (2013)
- Εκπόνηση μουσειολογικής προμελέτης του Μουσείου Εναλίων Αρχαιοτήτων στο κτήριο του ΣΙΛΟ στην Πολιτιστική Ακτή Πειραιά (2011)
- Εκπόνηση βασικών μουσειολογικών αρχών του Αρχαιολογικού Μουσείου της Αθήνας στην Ακαδημία Πλάτωνος (2011)
- Εκπόνηση μουσειολογικής μελέτης του Αρχαιολογικού Μουσείου Θέρμου (2011)
- Εκπόνηση μουσειολογικής μελέτης του Διαχρονικού Μουσείου Λάρισας (2010-2011)
- Εκπόνηση και υλοποίηση μουσειολογικής μελέτης του Αρχαιολογικού Μουσείου Μεσσηνίας (2009)
- Εκπόνηση και υλοποίηση μουσειολογικής μελέτης Καρδίτσας (2007-2008)
- Εκπόνηση και υλοποίηση της αρχαιολογικής διδακτικής έκθεσης *Αρχαιολογικές Αναζητήσεις: Ανασκαφές στην Ομηρική Γραία* στο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλίας
- Εκπόνηση και υλοποίηση μουσειολογικής μελέτης για την επανέκθεση της Προϊστορικής Συλλογής του Αρχαιολογικού Μουσείου της Θάσου (2005)
- Εκπόνηση μουσειολογικής προμελέτης του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηλείας (2003)
- Εκπόνηση και υλοποίηση μουσειολογικής μελέτης Αρχαιολογικού Μουσείου Παλαιόπολης–Μον Repos (2000)

Άλλες θεσμικές ιδιότητες και ερευνητικές δραστηριότητες

- Ιδρύτρια του Online συμμετοχικού πρότζεκτ *Το Μουσείο Μέσα Μου* (The Museum Inside Me) (2020 και εξής)
- Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Πελοποννησιακού Λαογραφικού Ιδρύματος (νυν Ιδρύματος Β. Παπαντωνίου) (2020 και εξής)
- Πρόεδρος του Resolutions Committee of ICOM (Triennial ICOM Conference 2019)
- Τακτικό μέλος του Διεθνούς Συμβουλίου Μουσείων, ICOM (1991 και εξής)
- Ταμίας της Ένωσης Προφορικής Ιστορίας (2014-2016)
- Μέλος του Δ.Σ. της Εταιρείας Ελλήνων Μουσειολόγων (2010 και εξής)
- Μέλος ειδικής διεθνούς Επιτροπής του Διεθνούς Συμβουλίου Μουσείων για την αναθεώρηση του ορισμού του μουσείου (2015-2016)
- Μέλος της Γενικής Συνέλευσης του Ελληνικού Παιδικού Μουσείου (2012 και εξής)
- Μέλος της Ένωσης Μουσείων της Βρετανίας (1991 και εξής)
- Μέλος της Ελληνικής Εταιρείας Ενδυμασιολογίας (2010 και εξής).
- Ιδρυτικό μέλος της Συντακτικής Ομάδας του επιστημονικού περιοδικού *Τετράδια Μουσειολογίας* (2004 και εξής)

- Συνεπιμελήτρια του *CAMOCnews* (ειδικής τετραμηνιαίας ηλεκτρονικής έκδοσης του CAMOC), (2011 και εξής)
- Μέλος του Editorial Advisory Board του Athens University Review of Archaeology (AURA).
- Μέλος του Editorial Advisory Board του Journal of Greek Archaeology
- Τακτική κριτής επιστημονικών άρθρων στα μουσειολογικά περιοδικά *Τετράδια Μουσειολογίας*, το *Μουσείον* (έκδοση του Πανεπιστημίου Αθηνών), *Museology* (έκδοση του Πανεπιστημίου Αιγαίου) και *MIDAS* (Διεθνές μουσειολογικό περιοδικό).
- Από το 2013 συμμετέχει στο ερευνητικό πρόγραμμα Αμυκλών ως αρμόδια για τα μουσειολογικά θέματα και την ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου. Στο πλαίσιο αυτό, ανέλαβε το σχεδιασμό της σεναριακής ιδέας, την επιμέλεια και το συντονισμό παραγωγής ταινίας μικρού μήκους με τίτλο *Στο Φως του Αμυκλαίου. Συνθέτοντας τη βιογραφία ενός αρχαίου Σπαρτιατικού Ιερού*.
- Το συνολικό ερευνητικό της ενδιαφέρον εστιάζει σε θέματα οργάνωσης, ερμηνείας και έκθεσης αρχαιολογικών και ιστορικών συλλογών σε μουσεία, στην ιστορία και σύγχρονη λειτουργία των μουσείων πόλεων ανά τον κόσμο, στις σχέσεις που αναπτύσσονται ανάμεσα στα εκθέματα και τους επισκέπτες μουσείων, στον επαγγελματισμό στα μουσεία, κ.ά. Σχετικές μελέτες της έχουν δημοσιευθεί σε ελληνικά και διεθνή επιστημονικά περιοδικά και συλλογικούς τόμους.
- Έχει συνεπιμεληθεί εκδόσεις του Υπουργείου Πολιτισμού, του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και ελληνικών μουσειολογικών περιοδικών κ.ά., όπως: α] την έκθεση-αναφορά Ομάδας Ευρωπαίων Εμπειρογνομόνων για την Κινητικότητα των Συλλογών, *Final Report and Recommendations to the Cultural Affairs Committee on improving the means of increasing the Mobility of Collections*, β] την έκδοση των Πρακτικών του Συνεδρίου του ΥΠΠΟ *Η προστασία των πολιτιστικών αγαθών από την παράνομη διακίνηση και η διεκδίκησή τους* σε συνεργασία με τους Σ. Μπουτοπούλου, Σ. Καλλιώδη και Β. Σακελλιάδη, γ] τον κατάλογο της αρχαιολογικής διδακτικής έκθεσης *Αρχαιολογικές Αναζητήσεις: Ανασκαφές στην Ομηρική Γραία*, σε συνεργασία με τον Α. Μαζαράκη-Αινιάν, δ] τα τεύχη 2, 4, 6 και 8 του περιοδικού *Τετράδια Μουσειολογίας*, ε] τον τόμο των Πρακτικών του Διεθνούς Σεμιναρίου του ΥΠΠΟ *Αξιοποίηση και Ανάδειξη της Πολιτιστικής Κληρονομιάς*, στ] την έκδοση ειδικού αφιερώματος για τη Μουσειολογία στο περιοδικό *Αρχαιολογία και Τέχνες* (1999, τεύχη 70-73) ζ] το αφιέρωμα για τα Μουσεία Πόλεων στον 22ο τόμο του περιοδικού *Εν Βόλω* (2006), σε συνεργασία με το Δημοτικό Κέντρο Ιστορίας και Τεκμηρίωσης του Βόλου, η] σειρά 25 DVD για το έργο του Υπουργείου Πολιτισμού και των εποπτευομένων φορέων του, τα οποία παρουσιάσθηκαν στο περίπτερο του Υπουργείου στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης το 2006, θ] ταινία μικρού μήκους με τίτλο *Ελλάδα: Χώρα Πολιτισμού-Χώροι Πολιτισμού*, παραγωγής του Υπουργείου Πολιτισμού (2006).
- Έχει οργανώσει ή/και συνδιοργανώσει διεθνή μουσειολογικά συνέδρια (τα ετήσια συνέδρια του CAMOC από το 2011 έως το 2016, τα ετήσια συνέδρια του UNIVERSEUM από το 2015 έως το 2019, Προσωπογραφίες πόλεων στα Μουσεία πόλεων 2006, ICOM-ICME 2005, ICOM-ICMAH 1997), ειδικά ενδυματολογικά συνέδρια του Πελοποννησιακού Λαογραφικού Ιδρύματος (ICOM-COSTUME 1999, Πτυχώσεις 2004, Διεθνές Συνέδριο «Ενδύεσθαι – Ιστορικές, κοινωνιολογικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις» 2010) και ειδικά επιστημονικά σεμινάρια για επαγγελματίες μουσείων (MUSEO-MED Training Project 2000).

Λοιπές Εκπαιδεύσεις

- Το 2021 ξεκίνησε εκπαίδευση στην Ψυχοθεραπεία μέσω Τέχνης στο Κέντρο Τέχνης και Ψυχοθεραπείας καταρχήν με τρία μαθήματα (Εισαγωγή στην Ψυχοθεραπεία μέσω Τέχνης, Τέχνη ως Θεραπευτής, Νευροψυχολογία)

- Έχει εκπαιδευτεί στο χειρισμό του ειδικού λογισμικού *MuseumPlus* για τη διαχείριση μουσειακών συλλογών, στο πλαίσιο αναβάθμισης της ηλεκτρονικής διαχείρισης των συλλογών του Μουσείου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Έχει ολοκληρώσει ετήσιο εισαγωγικό σεμινάριο στην Ομαδική Αναλυτική Ψυχοθεραπεία στο Ελληνικό Δίκτυο Ομαδικών Αναλυτών (2020-21)
- Έχει εκπαιδευτεί στη συστημική επιστημολογία για τα ζωντανά συστήματα και έχει ολοκληρώσει επιτυχώς τρεις κύκλους βιωματικών σεμιναρίων για τη συστημική σκέψη και διεργασία στο Αθηναϊκό Κέντρο Μελέτης του Ανθρώπου (ΑΚΜΑ): α) το διετές «Εξοικείωση με το Συστημικό Σκέπτεσθαι» (2013-2015), β) το μονοετές “Επιστημολογία-Ζωντανά Συστήματα” (2015-2016), γ) το μονοετές “Συμβουλευτική Επαγγελματικού Ρόλου” (2016-2017)
- Έχει εκπαιδευτεί στο χειρισμό του ειδικού λογισμικού *MuseumPlus* για τη διαχείριση μουσειακών συλλογών, στο πλαίσιο αναβάθμισης της ηλεκτρονικής διαχείρισης των συλλογών του Μουσείου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Γλώσσες

- Γνωρίζει άριστα αγγλικά και γαλλικά και κατανοεί αρκετά την πορτογαλική γλώσσα.

Υποτροφίες

- Υπότροφος του Fullbright Visiting Scholar Program (Greece) για το ακαδημαϊκό έτος 2023-24 για την διεξαγωγή έρευνας με έδρα το Παν/μιο της Νέας Υόρκης, Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Μουσειακών Σπουδών.
- Υπότροφος του Κοινωφελούς Ιδρύματος Α.Σ. Ωνάσης (1991-1994).
- Υπότροφος της Βρετανικής Ακαδημίας (1994-1996).
- Υπότροφος του Ιδρύματος Λίλιαν Βουδούρη (1991-1992).

Κατάλογος δημοσιεύσεων

Διδακτορική Διατριβή

The writing of classical archaeology in post-war Greece (1950 to the present); The case of museum exhibitions and museum narratives (University of Leicester, School of Museum Studies, 1997) (διαθέσιμη online στο <https://ira.le.ac.uk/handle/2381/7661>)

Α' Άρθρα - Μελέτες

A1

Το ανθρώπινο σώμα ως μουσειακό έκθεμα: υλικότητα, χρηστικότητα, συμβολισμός, στα Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου της Δ/σης Μουσείων, ΥΠΠΟΑ, «...και όμως δεν είναι σιωπηλά». *Ανθρώπινα κατάλοιπα σε αρχαιολογικά μουσεία. Δεοντολογία και έκθεση*, Αθήνα 31/10-1/11/2019, ΥΠΠΟΑ (υπό έκδοση)

A2

Συστημική σκέψη και δημόσια αρχαιολογία. Αναζητώντας χρήσιμες συνδέσεις, στο Γαλανίδου, Ν. (επιμ), *Δημόσια Αρχαιολογία 3*, Εκδόσεις Καλειδοσκόπιο, (υπό έκδοση) (**ΒΕΒΑΙΩΣΗ 15**)

AM3

Iordache Platis, M., Mouliou, M., Open Lab – an Innovative Model to Increase Students' Civic Engagement, *Proceedings of the 5th International Conference on Economics and Social Sciences* (υπό έκδοση 2022)

A4

Pressed on in Press: Greek Cultural Heritage in the Public Eye: The Post-War Years, στο E. Solomon, (επιμ.), *Contested Antiquity*, Indiana University Press, (2021), 131-161

A5

O'Neill, M., Sandahl, J., Mouliou, M., Introduction, στο O'Neill, M., Sandahl, J., Mouliou, M., (επιμ), *Revisiting Museums of Influence. Four Decades of Innovation and Public Quality in European Museums*, Routledge, 2021, 1-26.

A6

Silesian Museum, Katowice, Poland, Chapter 47, στο O'Neill, M., Sandahl, J., Mouliou, M., (επιμ), *Revisiting Museums of Influence. Four Decades of Innovation and Public Quality in European Museums*, Routledge, 2021, 212-215

A7

Marubi National Museum of Photography, Shkodra, Albania, Chapter 48, στο O'Neill, M., Sandahl, J., Mouliou, M., (επιμ), *Revisiting Museums of Influence. Four Decades of Innovation and Public Quality in European Museums*, Routledge, 2021, 216-219

A8

War Childhood Museum, Sarajevo, Bosnia and Herzegovina, Chapter 49, στο O'Neill, M., Sandahl, J., Mouliou, M., (επιμ), *Revisiting Museums of Influence. Four Decades of Innovation and Public Quality in European Museums*, Routledge, 2021, 220-223

A9

1893: Κράτος, αρχαιότητες και μουσεία σε περίοδο κρίσης. Ανιχνεύοντας τις προκλήσεις σε νόμους, εγκυκλίους και διατάγματα, σε Συλλογικό Τόμο-Πρακτικά Συνεδρίου “Περί των Αρχαιοτήτων ιδίως. Η Αρχαιολογία στην Ελλάδα του 19ου αιώνα μέσα από τις πηγές του Αρχείου των Υπηρεσιών των Αρχαιοτήτων”, Διεύθυνση Διαχείρισης Εθνικού Αρχείου Μνημείων, ΤΑΠΑ, (2021).

A10

Η δημόσια αξία των περιοδικών μουσειακών εκθέσεων. Ποιες οι απόψεις των πολιτών; Ενδείξεις – Διαπιστώσεις, σε Συλλογικό Τόμο-Πρακτικά της Επιστημονικής Συνάντησης «Αρχαιολογικές περιοδικές εκθέσεις: ο ρόλος τους, καλές πρακτικές και η αθέατη πλευρά τους», του Τμήματος Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Επικοινωνίας της Δ/σης Μουσείων, ΥΠΠΟΑ, (2021). <https://digitalculture.gov.gr/2021/04/archeologikes-periodikes-ekthesis-o-rol-os-tous-kales-praktikes-ke-i-atheati-plevra-tous/>

A11

Absences and Silences in Greek Museums Tracing the Gaps in Untold Stories, στο Edenheiser, I., Tietmeyer, E., Boersma, S., (επιμ), *What's Missing? Collecting and Exhibiting Europe*, 2020, 165 - 173

A12

How many tales can a Historic House Museum tell in/for a city?, στο Savic, J., Chiu, Ch. (επιμ), *City Museums as Cultural Hubs: Past, Present and Future*, CAMOC-ICOM, 2020, 130-137

A13

Τα μουσεία στην Ελλάδα. Σταθμοί στην μεταπολεμική ιστορία και σύγχρονες προκλήσεις, στο Λεκάκης, Σ., Πάντζου. Ν., (επιμ.) *Εγχειρίδιο: Εισαγωγή στη διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς*. Εκδόσεις Ασίνη, (2020), 235-296.

A14

Athens as a Museum of Possibilities: Reflections on Social Innovation and Cultural Production, *Museum International*, Vol 71, No 3-4, 2019

A15

Migration:Cities | (im)migration and arrival cities Athens Workshop. Municipal Gallery of Athens, 6-8 February, 2017. In collaboration with ICOM CAMOC, ICOM ICR and ICOM Greece, στο *CAMOC Review*, December 2019, 6-9

A16

The Museum of Our Discoveries: Empowering young refugees in an urban context, στο *Museum International* (Museums and Contested Histories) (2018)

A17

Cities and museums of cities. Hybrid discourses and social ecosystems, *Athens University Review of Archaeology* (AURA), 2018, 1, 165-185

A18

Engaging with University Museum Collections: Paradigms of Participatory Museum Practice, 127-134, στο M. Mouliou, S. Soubiran, S. Talas, R. Wittje (επιμ.) 2018, *Turning Inside Out European University Heritage: Collections, Audiences, Stakeholders*, Athens: National and Kapodistrian University of Athens Press.

A19

Valuing museums in government-debt Greece: critical thoughts on critical questions, 76-91, στο S. Antoniadou, G. Vavouranakis, I. Poullos, P. Raouzaίου (επιμ.) 2018, *Culture and Perspective at Times of Crisis. State Structures, Private Initiative and the Public Character of Heritage*, Oxford: Oxbow Books.

A20

Τα μουσεία την εποχή των μεγάλων μεταναστευτικών ροών: αναζητώντας καλές μουσειακές πρακτικές, *Τετράδια Μουσειολογίας*, 2018, 11, 11-20

A21

Μούλιου, Μ., Βέργης, Σ., 2018, Δημιουργώντας μουσειακές αφηγήσεις για τον πρώτο κυβερνήτη της Ελλάδας. Προκλήσεις στο πλαίσιο του έργου «Εκσυγχρονισμός και αναδιαμόρφωση του Μουσείου Καποδίστρια-Κέντρου Καποδιστριακών Μελετών και του περιβάλλοντος χώρου του» στην περιοχή της Κουκουρίτσας στην Κέρκυρα», 303-314, στο Κονιδάρης, Δ. (επιμ), *Τα Πρακτικά, V. Τόμος, Ι΄ Διεθνές Πανιόνιο Συνέδριο Κερκυραϊκά Χρονικά, Περίοδος Β΄, Τόμος ΙΒ΄*, Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών.

A22

“Before the Arrival”... How to empower refugee communities in transitional cities through museum-like activities in the urban context, 16-25, in *Museums of Cities and Contested Urban Histories*, CAMOC Annual Conference, Mexico City Book of Proceedings, 2017

A23

People and ancient magic artefacts: interpreting symbols, tracking personal experiences in the Greek archaeological museum, *Journal of Greek Archaeology*, 2017, 2, 377-394

A24

Mouliou, M., Leme, G., van Dijk, N., 2017, Museums, Migrants and Social Innovation in the Cities A (P)Review To The Project Migration:Cities | (im)migration and arrival cities, *CAMOC Review*, 1, 40-49, https://camoc.mini.icom.museum/wp-content/uploads/sites/4/2020/03/CAMOC_Review-2017-1.pdf

A25

The City Museum as an Urban Hearth: Redefining Priorities and Practices, στο S. Alifragkis, G. Papakonstantinou, C. Papasarantou (επιμ.) (2016), *Museums in Motion. Symposium Proceedings* Thales-DEMUCIV, University of Thessaly, Volos.

A26

Η δική μου/μας πόλη ... Συμμετοχικές πρακτικές για τη συλλογή της μνήμης του αστικού χώρου και η συμβολή των μουσείων πόλεων, στο Ρ. Βαν Μπούσχοτεν κ.ά. (επιμ.) (2016), *Η μνήμη αφηγείται την πόλη... Προφορικές μαρτυρίες για το παρελθόν και το παρόν του αστικού χώρου*, 51-70, Αθήνα: Εκδόσεις Πλέθρον.

A27

Εισαγωγή στην ενότητα Προφορική Μνήμη και Μουσεία Πόλεων, στο Ρ. Βαν Μπούσχοτεν κ.ά. (επιμ.) (2016), *Η μνήμη αφηγείται την πόλη... Προφορικές μαρτυρίες για το παρελθόν και το παρόν του αστικού χώρου*, 29-33, Αθήνα: Εκδόσεις Πλέθρον.

A28

Το Μουσείο ως ποιότητα, εμπειρία, αστικό σύμβολο και ήπια δύναμη. Παραδείγματα από τη διεθνή και εγχώρια μουσειακή πρακτική, στο Πούλιος, Ι., Αλιβιζάτου, Μ., Αραμπατζής, Γ., Γιαννακίδης, Α., Καραχάλης, Ν., Μάσχα, Ε., Μούλιου, Μ., Παπαδάκη, Μ., Προσύλης, Χ., Τουλούπα, Σ. (2015), *Πολιτισμική διαχείριση, τοπική κοινωνία και βιώσιμη ανάπτυξη*. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. [Online] Διαθέσιμο στο <http://hdl.handle.net/11419/2394>

A29

The happy (city) museum. City museums in a quest for sustainability, 2015, *ICOM News*, 67(4), σ. 9

A30

Defining Museums of Cities in the 21st century. Work in progress, CAMOC Berlin Workshop, 27-28 March 2015, *CAMOCnews* 3, 2015, 25-29 [Online] Διαθέσιμο στο https://camoc.mini.icom.museum/wp-content/uploads/sites/4/2018/12/CAMOCNewsletter2015_3_Corrected8.15.2015.pdf

A31

Moscow Workshop: "Redefining the city museum in the 21st century", *CAMOCnews* 4, 2015, 29-32 [Online] Διαθέσιμο στο https://camoc.mini.icom.museum/wp-content/uploads/sites/4/2018/12/CAMOCNewsletter2015_4.pdf

A32

Τα μουσεία στον 21ο αιώνα: προκλήσεις, αξίες, ρόλοι, πρακτικές, στο Γ. Μπίκος, Α. Κανιάρη (επιμ.) 2014, *Μουσειολογία, Πολιτισμική Διαχείριση και Εκπαίδευση*, Εκδόσεις Γρηγόρη, σ. 77-111.

A33

Χαρτογραφώντας τις επαγγελματικές πορείες των μουσειολόγων στην Ελλάδα: θεωρητικές επισημάνσεις, ερευνητικές διαπιστώσεις, 2014 *Αρχαιολογία και Τέχνες*, (1/9/14). [Online] Διαθέσιμο στη <http://www.archaiologia.gr/blog/2014/09/01/τα-μουσεία-και-η-μουσειολογία-στη-σύγχ-5/>

A34

Across the city for the city: hybrid museum-like experiences beyond the museum institution, *CAMOCnews*, 2014, 4, 3-6 (online στο https://camoc.mini.icom.museum/wp-content/uploads/sites/4/2018/12/CAMOC_Newsletter_2014_04_FR.pdf)

A35

Fragkaki, F. & Mouliou, M. (2012-2013), «Transforming artistic creation spaces into museums. The artists' studios as biographical objects», στο αφιέρωμα *"House Museums. The owners and their art collections. Comparing experiences"*, Annali della Fondazione Ranieri di Sorbello, *Pendragon House, Bologna*

A36

In theory and in practice ... city matters ... in city museums, (2012), Καναδικό μουσειολογικό περιοδικό *MUSE*, τεύχος Σεπτεμβρίου 2012, 24-35 (διαθέσιμο στο http://issuu.com/lmconnell/docs/muse_9_10_2012)

A37

City museums in the web 2.0 era. Current challenges and possibilities, 61-78, στο Jones, I., et als (eds) (2012), *Our Greatest Artefact: The City. Essays on cities and museums about them*, CAMOC (διαθέσιμο στο <https://camoc.mini.icom.museum/wp-content/uploads/sites/4/2018/12/CAMOCBookOurGreatestArtefactTheCity.pdf>)

A38

Ένα αρχαιολογικό «ευρετήριο» επί «χάρτου», ένα αρχαιολογικό μουσείο στο (επί)κεντρο μιας πόλης, (2012), περιοδικό *ILISSIA*, τεύχος 9 (εκκρεμεί η έκδοσή του λόγω έλλειψης κονδυλίου)

A39

Μουσειολογική προμελέτη και θεματικοί άξονες του Μουσείου Εναλίων Αρχαιοτήτων, στο *SILO. Μετατροπή του κτιρίου σε Μουσείο Εναλίων Αρχαιοτήτων*, 2012, Έκδοση ΟΛΠ, Περιφέρεια Αττικής, σ.σ. 111-131

A40

Mouliou M. & D. Kalessopoulou (2011), "Emblematic museum objects of national significance. In search of their multiple meanings and values", 47-68, στο S. Dudley, J. Binnie και J. Petron, (επιμ.), *The Thing about Museums*, Routledge, London.

A41

Μουσεία Πόλεων και Διαδίκτυο την εποχή του Web 2.0. Αναλύοντας ένα σύνθετο τεχνολογικό, ιδεολογικό, κοινωνικό και αστικό τοπίο, στο *Τετράδια Μουσειολογίας*, (2010) τεύχος 7.

A42

Boutopoulou S. & M. Mouliou (2010), *A Study on the Practice of Due Diligence*, Expert Working Group on the Mobility of Collections, submitted to the Cultural Affairs Committee of the European Union, European Union (διαθέσιμο on-line στο https://www.academia.edu/584039/Final_Report_and_Recommendations_to_the_Cultural_Affairs_Committee_on_improving_the_means_of_increasing_the_Mobility_of_Collections_OMC_Expert_Working_Group_on_the_Mobility_of_Collections_2010 eds H Bauer F Bergevoet R Binacchi S Boutopoulou R Capota C Chastagner F Croke L de Frutos Sastre D Folga Januszewska H Galambos J P Mercier Baudrier M Mouliou S Petterson D Pilides G Schauerte P Spanowski N van Wounderburg W Weber

A43

The concept of diachronia in the Greek archaeological museum: reflections on current challenges, στο Bintliff, J. & Stöger, H. (επιμ.) (2009), *Proceedings of the International Conference on Medieval and Post-Medieval Greece, The Corfu papers* (1-3 May 1998), British Archaeological Reports S2023, Oxford

A44

Mouliou M. & P. Kalamara (2009), "Archaeological Storerooms in Greece: Recording Electronically their Current State as a Way to Provide Informed Choices for the Future Management of Archaeological Resources", στο *Digital Heritage in the New Knowledge Environment: Shared spaces and open paths to cultural content*, Proceedings of the International Conference held in Athens 31/10-2/11/2008, σ.σ. 37-39, Directorate of the National Archive of Monuments

A45

From urban blocks to city blogs - Defining attributes for the city museum of today, 155-179, στο I. Jones, R. Macdonald & Darryl McIntyre (επιμ.) (2008), *City Museums and City Development*, AltaMira Press.

A46

Museum representations of the classical past in post-war Greece; A critical analysis, 83-109, στο D. Damaskos & D. Plantzos (επιμ.) (2008), *A Singular Antiquity: Archaeology and Hellenic identity in twentieth-century Greece*. Mouseio Benaki, 3rd Supplement, Athens.

A47

«Αποτυπώνοντας (απ)όψεις για τα μουσεία πόλεων. Ενδείξεις και εκτιμήσεις», στο *Εν Βόλω* (2006), 22, 8-17

A48

«Μουσεία: πεδία για την κατανόηση του κόσμου» στο *Τετράδια Μουσειολογίας* (2005), 2, 9-17

A49

«Η διαμόρφωση μουσειακής θεωρίας ως καθοριστικός παράγοντας για την καλύτερη άσκηση μουσειακής πρακτικής», στο Σκαλτσά, Μ., (επιμ.) (2001): *Η Μουσειολογία στον 21ο αιώνα: Θεωρία και Πράξη*, Εντευκτήριο, Θεσσαλονίκη.

A50

«Από την ιστορία της αρχαιολογικής επιστήμης στην ανάγνωση μουσειακών εκθέσεων του παρελθόντος», στο *Αρχαιολογία και Τέχνες* (1999), 73, 53-59.

A51

Μούλιου, Μ. & Μπούνια, Α. «Μουσειακές εκ-θέσεις. Ερμηνευτικές προσεγγίσεις στη μουσειακή θεωρία και πρακτική», στο *Αρχαιολογία και Τέχνες* (1999), 70, 53-58

A52

The protection of archaeological heritage in Greece, στο Phelan, M. (επιμ.) (1998), *The Law of Cultural Property and Natural Heritage; Protection, Transfer and Access*, Chapter 13, p.p. 13-57, Kalos Kapp Press, Evanston, Illinois.

A53

Greek private collecting of classical antiquities and the museum. Two collectors, two museums and their tales, στο Denford, G.T., (επιμ.) (1997), *Representing Archaeology in Museums, The Museum Archaeologist* Vol.22, 13-28, Society of Museum Archaeologists.

A54

Ancient Greece, its Classical Heritage and the Modern Greeks; Aspects of Nationalism in Museum Exhibitions, στο Atkinson, J.A. & Banks, I. & O'Sullivan, J., (επιμ.) (1996), *Nationalism and Archaeology*, 174-199, Cruithne Press

A55

Conceptual values and museological messages of archaeological lands on site and in the museum, στο Johansen Kleppe, E. & Gjostein Resi, H., (επιμ.) (1996), *ICMAH, Stavanger 1995*, 55-63, XVIIth General Conference of the International Council of Museums, Bergen & Oslo.

A56

The Classical Past, the Modern Greeks and their National Self; Projecting Identity through museum exhibitions, στο *Museological Review* (1994), 1:1, 70-88.

Β' Επιμέλειες βιβλίων & αφιερωμάτων–αυτοτελείς δημοσιεύσεις

B1

O'Neill, M., Sandahl, J., Mouliou, M., (επιμ.), *Revisiting Museums of Influence. Four Decades of Innovation and Public Quality in European Museums*, Routledge, London, 2021

B2

Mouliou, M., Soubiran, S., Talas, S., Wittje R. (επιμ.) 2018, *Turning Inside Out European University Heritage: Collections, Audiences, Stakeholders*, National and Kapodistrian University of Athens Press https://www.uoa.gr/fileadmin/user_upload/PDF-files/anakoinwseis/ekdoseis/2205_universeum-teliko-screen.pdf

B3

Vavouranakis, G., Katsianis, M., Papadatos, Y., Mouliou, M., Petridis, P., (επιμ.) 2017, Digital pasts for the present, Proceedings of the 2nd Conference on Computer Applications and Quantitative Methods in Archaeology, Greek Chapter, Athens, 20-21 December 2016, Department of History and Archaeology – National & Kapodistrian University of Athens, Computer Applications and Quantitative Methods in Archaeology – Greek Chapter

B4

Βαν Μπούσχοτεν, Ρ., Βερβενιώτη, Τ., Λαμπροπούλου, Δ., Μούλιου, Μ., Χαντζαρούλα, Π. (επιμ.) (2016), *Η μνήμη αφηγείται την πόλη... Προφορικές μαρτυρίες για το παρελθόν και το παρόν του αστικού χώρου*, Αθήνα: Εκδόσεις Πλέθρον.

B5-25

Συνεπιμέλεια στην έκδοση 21 τευχών του *CAMOCnews* 2011 (τεύχη 1-3), 2012 (τεύχη 1-4), 2013 (τεύχη 1-4), 2014 (τεύχη 1-4), 2015 (τεύχη 1-4), 2016 (τεύχη 1-2)

B26

Επιμέλεια ειδικού αφιερώματος με τίτλο «Τα μουσεία και η μουσειολογία στη σύγχρονη κοινωνία. Νέες προκλήσεις, νέες σχέσεις», 15 άρθρων, online περιοδικό *Αρχαιολογία και Τέχνες*, 2014-2015

B27

Jones, I., Sandweiss, E., Mouliou, M., Orloff, C. (επιμ.), 2012, *Our Greatest Artefact: The City. Essays on cities and museums about them*, CAMOC (online έκδοση διαθέσιμη στο <https://camoc.mini.icom.museum/wp-content/uploads/sites/4/2018/12/CAMOCBookOurGreatestArtefactTheCity.pdf>)

B28

Συνεπιμέλεια της έκθεσης-αναφοράς, *Final Report and Recommendations to the Cultural Affairs Committee on improving the means of increasing the Mobility of Collections*, OMC Expert Working Group on the Mobility of Collections, (2010) (επιμελητές: H. Bauer, F. Bergevoet, R. Binacchi, S. Boutopoulou, R. Capota, C. Chastagner, F. Croke, L. de Frutos Sastre, D. Folga-Januszewska, H. Galambos, J.P.Mercier Baudrier, M. Moulίου, S. Petterson, D. Pilides, G. Schauerte, P. Spanowski, N. van Wounderburg, W. Weber) European Union (διαθέσιμο on-line στο https://www.academia.edu/584039/Final_Report_and_Recommendations_to_the_Cultural_Affairs_Committee_on_improving_the_means_of_increasing_the_Mobility_of_Collections_OMC_Expert_Working_Group_on_the_Mobility_of_Collections_2010_edts_H_Bauer_F_Bergevoet_R_Binacchi_S_Boutopoulou_R_Capota_C_Chastagner_F_Croke_L_de_Frutos_Sastre_D_Folga_Januszewska_H_Galambos_J_P_Mercier_Baudrier_M_Mouliou_S_Petterson_D_Pilides_G_Schauerte_P_Spanowski_N_van_Wounderburg_W_Weber)

B29

Σ. Μπουτοπούλου, Μ. Μούλιου, Σ. Καλλιώδη, Β. Σακελλιάδης, 2008, *Η προστασία των πολιτιστικών αγαθών από την παράνομη διακίνηση και η διεκδίκησή τους*, Πρακτικά Διημερίδας 24-25/9/2008, ΥΠΠΟ-ΔΜΕΕΠ.

B30

A. Μαζαράκης Αινιάν & Μ. Μούλιου, *Αρχαιολογικές Αναζητήσεις: Ανασκαφές στην Ομηρική Γραία*, (2008), Βόλος [in English: A. Mazarakis Ainian – M. Moulίου, *Archaeological Quests: Excavations at Homeric Graia*, Volos 2008].

B31

Μ. Γαρέζου, & Μ. Μούλιου 2006, *Αξιοποίηση και Ανάδειξη της Πολιτιστικής Κληρονομιάς*, Πρακτικά Σεμιναρίου που διοργανώθηκε υπό την Αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού στο Πλαίσιο της Ελληνικής Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Αθήνα-Δελφοί 17-19/3/2003), Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων, Αθήνα

B32-36

Συνεπιμέλεια στην έκδοση των τευχών 2 (2005), 4 (2007), 6 (2009), 8 (2012) και 10 (2015) του επιστημονικού περιοδικού *Τετράδια Μουσειολογίας*.

B37

Μ. Μούλιου & Α. Μπούνια, Εισαγωγή στη Μουσειολογία, αφιέρωμα στο *Αρχαιολογία και Τέχνες* (1999), τεύχος 70.

B38

Μ. Μούλιου & Α. Μπούνια, Ο Επαγγελματίας του Μουσείου, αφιέρωμα στο *Αρχαιολογία και Τέχνες* (1999), τεύχος 71.

B39

Μ. Μούλιου & Α. Μπούνια, Μουσείο και Επικοινωνία, αφιέρωμα στο *Αρχαιολογία και Τέχνες* (1999), τεύχος 72.

B40

Μ. Μούλιου & Α. Μπούνια, Μουσειολογία: Ιστορία, Θεωρία και Πρακτική, αφιέρωμα στο *Αρχαιολογία και Τέχνες* (1999), τεύχος 73.

B41-43

Συνεπιμέλεια στην έκδοση των τευχών 1 (1994), 2 (1995), 3 (1996) του επιστημονικού περιοδικού *Museological Review* (Leicester University, School of Museum Studies).

Γ1

Mouliou, M., & Chiu, Ch., International Museum Day Celebrations in Tokyo: Thinking museums and cultural landscapes in our era, *CAMOCnews*, 3, 2016, 19-23, https://camoc.mini.icom.museum/wp-content/uploads/sites/4/2018/12/CAMOCNL_No.3_REDUCED_01.pdf

Γ2

CAMOC's Migration Workshop, Glasgow 26-27 November 2015, *CAMOCnews*, 2016, 1, 26-29 (διαθέσιμο on-line στο https://camoc.mini.icom.museum/wp-content/uploads/sites/4/2018/12/CAMOCNL_No.1_-_2016-January_r.pdf)

Γ3

Βιβλιοκρισία του λεξικού Βασικές Έννοιες της Μουσειολογίας, Επιμ. André Desvallées και François Mairesse Εκδόσεις: Armand Colin, ICOM 2014, *Ενημερωτικό Δελτίο Ελληνικού Τμήματος του ICOM*, τεύχος 11, 2014, σ.σ. 53-57 (διαθέσιμο on-line στο https://icom-greece.mini.icom.museum/wp-content/uploads/sites/38/2018/12/ICOM_11_WEB.pdf)

Γ4

Βιβλιοκρισία στο *Το Ελληνικό Αρχαιολογικό Μουσείο. Ο Εκθέτης-το Έκθεμα-ο Επισκέπτης*, Χουρμουζιάδη Αν., 2006, Εκδόσεις Βάνιας, Θεσσαλονίκη στο *Ilissia*, (2008), 2, 116-118

Γ5

Βιβλιοκρισία στο *The Manual of Museum Exhibitions*, Barry Lord & Gail Dexter Lord (επιμ.), Walnut Creek, CA.: AltaMira Press, 2002, στο *Τετράδια Μουσειολογίας* (2004), Τεύχος 1, σ.σ. 61-62.

Γ6

Βιβλιοκρισία στα βιβλία της Susan Pearce: *Museums, Objects & Collections. A Cultural Analysis* (1992) και *On Collecting. An investigation into Collecting in the European Tradition* (1995), στο *Εθνογραφικά* (2003), 12-13, 247-251

Γ7

Μούλιου, Μ. & Τ. Χατζηνικολάου Τ., 2003, «Για την επιμόρφωση στα Μουσεία: Σκέψεις με αφορμή το Ευρωπαϊκό Επιμορφωτικό Πρόγραμμα MUSEO-MED», στο *Εθνογραφικά*, τεύχος 12-13, 261-266.

Δ' Συγγραφικό Έργο υπό Ανάθεση

Δ1

Μ. Μούλιου, Σ. Αηδόνη & Ε. Γλύτση, (2010), *Τέσσερις διαδρομές σ' ένα Μουσείο. Η βόλτα σ' ένα Μουσείο μοιάζει με ταξίδι μέσα στο χρόνο*, Αρχαιολογικό Μουσείο Μεσσηνίας, Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού

Δ2

«Χειρισμός υποθέσεων επαναπατριsmού πολιτιστικών αγαθών», στο Σ. Μπουτοπούλου, Μ. Μούλιου, Σ. Καλλιώδη, Β. Σακελλιάνης, (2008), *Η προστασία των πολιτιστικών αγαθών από την παράνομη διακίνηση και η διεκδίκησή τους*, Πρακτικά Διημερίδας 24-25/9/2008, 179-183, ΥΠΠΟ-ΔΜΕΕΠ.

Δ3

«Θηλί-κλειδί. Χρήσεις και σημασίες ενός οικ-είου αντικειμένου», στη συλλογική έκδοση *Οικείες Ιστορίες* (2008), Υπουργείο Πολιτισμού, Δ/ση Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων, σ.σ. 118-123.

Δ4

«Η δόμηση του χώρου στην αρχαία ελληνική πόλη. Οι επιρροές της κοσμολογίας, της πολιτικής και της φιλοσοφίας», στη συλλογική έκδοση *Οικείες Ιστορίες* (2008), Υπουργείο Πολιτισμού, Δ/ση Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων, σ.σ. 22-27.

Δ5

Αποτυπώνοντας (απ)όψεις για τα μουσεία πόλεων. Ενδείξεις και εκτιμήσεις (2006), Έκθεση Αναφορά ερευνητικού προγράμματος που ανατέθηκε στην Μ.Μούλιου από το Δημοτικό Κέντρο Ιστορίας και Τεκμηρίωσης Δήμου Βόλου

Δ6

Ζερνιώτη, Δ., Μεταλληνού, Γ., Μούλιου, Μ., 2002, *Μουσείο Παλαιόπολης*, Υπουργείο Πολιτισμού, Η' Εφορεία Αρχαιοτήτων

Δ7

Περί Αρχαιολογικών Λόγων και Εικόνων. Η έκθεση 'Τοιχογραφία: Ένα διαβατήριο για το παρελθόν. Η Μινωική Κρήτη με τη ματιά του Mark Cameron, στο *Corpus* (1999), 7, 8-11.

Δ8

Το παράδειγμα του 'Παιδικού Μουσείου' Roald Dahl στο Buckinghamshire της Αγγλίας, στο *Corpus* (1999), Μάιος, 5, 9-12.

Δ9

Το μη συντηρητικό Κέντρο Συντήρησης στο Liverpool, στο *Corpus* (1999), Απρίλιος, 4, 9-13.

Ε' Κείμενα μουσειολογικής επικαιρότητας

Ε1

Η δύναμη των μουσείων ... στον ορισμό, στην ηγεσία, στο μέλλον τους, *The Art Newspaper*, Οκτώβριος-Νοέμβριος 2022

Ε2

Το Μουσείο Μέσα Μου. Ένα πρωτότυπο συμμετοχικό πρόγραμμα στο χώρο του πολιτισμού, *Ενημερωτικό Φυλλάδιο ICOM*, Δεκέμβριος 2020, 17, σ. 16, <https://e.pcloud.link/publink/show?code=XZMcukZTrOcw9MfTffq2vEAWeguc8lQHAY7>

Ε3

Τι είναι ένα μουσείο σήμερα, *Τα Νέα της Τέχνης*, Νοέμβριος 2019-Ιανουάριος 2020

Ε4

Τα μουσεία ως το living room της κοινωνίας, *Αθηνόραμα*, 19/11/19, <https://www.athinorama.gr/cityvibe/article/pos-mporoun-na-bgoun-ta-mouseia-apo-tin-krisi-kai-na-ginoun-to-living-room-tis-koinonias-2538648.html>

Ε5

Σύντομο κείμενο-άποψη υπό τον γενικό τίτλο «Ο Τζόκερ, οι 'μυροφόρες' και τα μουσεία», στα *Νέα της Τέχνης*, τεύχος 240, Σεπτέμβριος-Νοέμβριος 2018, 7.

E6

Migration:Cities Workshop 28 October 2017, Mexico City, *CAMOC Review* 1, 2018, 25-27, <https://camoc.mini.icom.museum/wp-content/uploads/sites/4/2020/03/CAMOC-Museums-of-Cities-Review-1-2018.pdf>

E7

Περί μουσείων και αστικών πολιτιστικών τοπίων. Η εμπειρία της Διεθνούς Επιτροπής για τις Συλλογές και Δράσεις των μουσείων πόλεων (CAMOC) στο Μιλάνο, Ενημερωτικό Δελτίο, Ελληνικό Τμήμα του ICOM, 2016, 13, 9-11, https://icom-greece.mini.icom.museum/wp-content/uploads/sites/38/2018/12/ICOM_Enimerotiko-Deltio_2016.pdf

E8

Strange Cities:Athens. 20 April-28 June 2015, Diplareios School. A challenging project and an inspiring experiences, *CAMOCnews*, 4, 2015, 7-9, https://camoc.mini.icom.museum/wp-content/uploads/sites/4/2018/12/CAMOCNewsletter2015_4.pdf

E9

Ετήσιο Συνέδριο της Διεθνούς Επιτροπής του ICOM για τις Συλλογές και Δραστηριότητες των Μουσείων των Πόλεων, Ενημερωτικό Δελτίο, Ελληνικό Τμήμα του ICOM, 2014, 11, 13-15, https://icom-greece.mini.icom.museum/wp-content/uploads/sites/38/2018/12/ICOM_11_WEB.pdf

E10

The City Speaks. A travelling and on-line exhibition, *CAMOCnews*, 2013, 1, 7-9 (online στο https://camoc.mini.icom.museum/wp-content/uploads/sites/4/2018/12/CAMOC_Newsletter_2013_01.pdf)

E11

CAMOC - Η Διεθνής Επιτροπή του ICOM για τις Συλλογές και τις Δραστηριότητες των Μουσείων Πόλεων, Ενημερωτικό Δελτίο, Ελληνικό Τμήμα του ICOM, 2011, 8, 7-10, https://icom-greece.mini.icom.museum/wp-content/uploads/sites/38/2018/12/Deltio_08.pdf

E12

Ετήσιο Συνέδριο της Διεθνούς Επιτροπής για τα Μουσεία Πόλεων (CAMOC-ICOM), Ενημερωτικό Δελτίο, Ελληνικό Τμήμα του ICOM, 2009, 6, 4-5, https://icom-greece.mini.icom.museum/wp-content/uploads/sites/38/2018/12/Deltio_06.pdf

Άλλα (εκπομπές λόγου του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης, εκπαιδευτικές ταινίες, δημοσιευμένες διαλέξεις, αρθρογραφία στον ημερήσιο και περιοδικό τύπο, βιβλία μη-επιστημονικού περιεχομένου)

- Ποιοι πάνε στα Μουσεία, *Η Καθημερινή*, 29-4-2015, άρθρο της Γ. Συκκά για την έρευνά μου, <http://www.kathimerini.gr/813267/article/politismos/polh/porioi-pane-sta-moyseia>
- Μ. Μούλιου, Σ. Αηδόνη & Ε. Γλύτση, (2010), *Τέσσερις διαδρομές σ' ένα Μουσείο. Η βόλτα σ' ένα Μουσείο μοιάζει με ταξίδι μέσα στο χρόνο*, Αρχαιολογικό Μουσείο Μεσσηνίας, Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού.